

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacrosancto Missæ Sacrificio Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXVIII. Argumentum. Quodnam sit verum, & proprium Sacrificium in Lege gratiæ? Eucharistia non solùm est Sacramentum, sed etiam Sacrificium Christus obtulit Corpus, & Sanguinem suum in cœna ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94659)

Jerusalem tempore ædificati Templi; ad hoc ut ejusdem Vaccæ cineres impositi in aquam, eam lustralem facerent, & virtutem darent expiandi Hebræos ab aliquibus immunditiis legalibus, ut præscribitur in *libr. Numeror. cap. 19.* ubi Abulensis, Lyranus, Cornelius à Lapide, Tirinus, Bonfrerius, & alii Scripturistæ; qui plura dubia examinant; deducunt ex hac cæremionali expiatione, processisse in Ecclesia Catholica usum Aquæ lustralis, seu benedictæ, habentis vim remittendi peccata venialia; ut nos differuimus in *Decisionibus Anni 1687. ad Casum primum Mensis Decembris.*

Ultimò notanda venit immolatio, seu mactatio Vitulæ in eventum alicujus homicidii occulti ad expiationem habitantium, in quorum districtu sanguis humanus fuisset effusus; ut ordinatum erat in *libro Deuteronom. cap. 21.* ubi Cornelius à Lapide, Tirinus, & alii Expositores; qui cæremonas præscriptas examinant in mactatione illius Vitulæ, & illationem faciunt ad eam quæstionem; An sit miraculosus fluxus sanguinis è vulneribus hominis occisi, si homicida in ejus præsentia compareat? Et an Judex ex hoc indicio possit procedere contra reum ad torturam, & ad condemnationem? Has quæstiones ego examinavi in meis Discursibus de *Prima Mundi ætate*, impressis per D. Andream Pollettum Bibliopolam Venetiis anno 1697. ut videre poterit curiosus Lector, in *Disc. XII. ad intercessionem Abelis*, multa enim ibidem exempla congesti, & opinionem Farinacii celeberrimi Criminalistæ in *quæst. 52. n. 154.* nec non Antonini Thesauri in *Decis. CLXIII.* atque Carena *part. 2. tit. 12. §. 22.* pro Judicio instructione adduxi. Quæ dicta sunt pro explanatione omnium Sacrificiorum Legis Moysæ, ex quorum multitudine, atque Rituum, & cæremoniarum varietate, & difficultate, manifestè apparet, quàm suave sit jugum Evangelicæ Legis, in qua Sacerdotes non tenentur, nisi ad horas Canonicas, & ad Sacrosanctum Missæ Sacrificium devotè celebrandum, ad cujus explanationem in sequentibus calamus se convertet.

Corollarii loco non est silentio obvolvendum, quòd Hebræi Sacrificia pro defunctis consuebant litare, juxta illud clarissimum Scripturæ Sacre testimonium. 2. *Machab. 12. 43.* *Vir fortissimus Judas collatione facta duodecim millia drachmas argenti misit Jerusalem offerri pro peccatis mortuorum sacrificium.* De quo dixerit Emin. Cardin. Bellarminus *lib. 1. de purgator. cap. 2.* & Tirinus in *d. cap. 12. libr. 2. Machab.* ubi ad refellendos hæreticos id negantes, allegat plures Auctores tum antiquos, tum modernos, qui ex Ritualibus Judaicis, & aliis argumentis insolubilibus hanc veritatem confirmant.

DECISIO XXVIII.

ARGUMENTUM.

Quodnam sit verum, & proprium Sacrificium in Lege gratiæ? Eucharistia non solum est Sacramentum, sed etiam Sacrificium. CHRISTUS obtulit Corpus, & Sanguinem suum in cæna *Doct. Cler. Tom. I. Lib. III.*

sub speciebus Panis, & Vini. Utrum etiam seipsum communicaverit? Vocis Missæ multiplex significatio. Oblatio Corporis, & Sanguinis CHRISTI sub speciebus Panis, & Vini in Missa est Sacrificium verum, & proprium in Lege gratiæ. Hæc veritas per annos 1500. à nemine fuit impugnata, nisi à Luthero, Calvino, & aliis hæreticis. Rationes, & fundamenta veritatis Sacrificii Missæ. Apostoli, & ejus Successores semper Missam celebrarunt. Hæreticorum objectiones, & solutiones earum. Sacrificium Crucis est sufficientissimum pro salute omnium; si tamen applicetur per media à Christo instituta; inter quæ unum est Sacrificium Missæ.

SUMMARIUM.

- 1 Christus Dominus vita sua durante duo obtulit Sacrificia, Incruentum unum in Cæna. Cruentum alterum in Cruce.
- 2 Eucharistia non solum fuit à Christo instituta ut Sacramentum, sed etiam ut Sacrificium.
- 3 Christum litasse Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis, & vini est de fide.
- 4 Apostoli præceptum habuerunt de Sacrificio Eucharistico faciend.
- 5 Christus post consecrationem, & oblationem Eucharistie in cæna utrum seipsum communicaverit cum ipsa?
- 6 Missa quare sic nominetur Sacrificium Eucharisticum? Significationes hujus nominis Missa.
- 7 Sacrificium verum, & proprium in Lege gratiæ est oblatio Corporis, & Sanguinis Christi sub speciebus consecratis panis, & vini.
- 8 Lutherus, Calvinus, & alii hæretici impugnaverunt Eucharistici Sacrificii veritatem, quam totus Orbis Christianus per annos 1500. semper professus est.
- 9 Christus in Cæna quibus verbis præceperit Sacrificium Eucharisticum?
- 10 Sacerdotium Christi secundum ordinem Melchisedech propagatur in Sacerdotibus ejus ministris offerentibus Eucharistiam.
- 11 Respublica qualibet habet tria, Legem, Sacrificium, & Sacerdotes.
- 12 Oblatio Eucharistica obtinet omnia requisita veri Sacrificii.
- 13 S. Petrus Apostolus primus omnium Missam celebravit.
- 14 S. Andraas Apostolus, S. Jacobus, & alii Missam celebrant.
- 15 Ministrare Domino idem est, ac Sacrificare.
- 16 Planeta, qua Missam celebrabat Sanctus Petrus Apostolus, servatur Parisi.
- 17 Penula Sancti Pauli Apostoli quid esset.
- 18 Missa ab Apostolorum tempore semper est

R

ce.

- celebrata, tanquam verum Sacrificium.
- 19 SS. Patres ab initio Ecclesiæ, & successivè semper professi sunt, Missam esse verum, & proprium Sacrificium, in quo offertur Deo corpus, & Sanguis JESU CHRISTI Filii ejus.
 - 20 Canon Missæ expressè continet eam esse verum Sacrificium.
 - 21 Canon Missæ à quibus sit compositus?
 - 22 Figura, quibus in veteri testamento denotabatur Sacrificium Missæ.
 - 23 Sacrificium Agni Paschalis cur non offerebatur à Sacerdotibus; sed à capitibus domorum? & 24.
 - 25 Hæreticorum objectiones contra Sacrificium Missæ.
 - 26 Sacerdotes in Lege gratiæ non sunt successores, sed Ministri Christi.
 - 27 Adorare aliquando in Scriptura idem est ac sacrificare.
 - 28 Missa quomodo sit Sacrificium in spiritu, & veritate?
 - 29 Sacrificium Missæ an deroget Sacrificio Crucis?
 - 30 Sacrificium Crucis habet vim infinitam ad salvandum.
 - 31 Missa est repetitio Sacrificiî oblatis in Crucis.
 - 32 Merita Passionis Christi sunt nobis applicanda per media ab ipso instituta.
 - 33 Peccati humani generis gradus duo, & qui?
 - 34 Passio Christi sufficiens est pro salvandis omnibus hominibus, sed opus est, ut ipsa nobis applicetur per fidem, Sacramenta, & Sacrificium Missæ.
 - 35 Sacrificium Crucis dat nobis dominium meritum Christi, Sacrificium Missæ dat possessionem, & usum.
 - 36 Titulus non sufficit ad usum rei, sed requiritur etiam possessio.
 - 37 Missa est clavis ararii meritum Christi.
 - 38 Oblatio alia quomodo non requiratur pro peccato?
 - 39 Verba Christi in Cruce Consummatum est, ad quid referantur?
 - 40 Cultus supremus præstatur Deo per Sacrificium Missæ.

Hucusque actum est de Sacrificiis tum in lege naturæ, tum in Lege Moysæ fieri consuetis, & eorum occasione de Tabernaculo, ac Templo, nec non de Personis, ac Ritibus quomodolibet ad eadem Sacrificia spectantibus, atque de Victimis, quas Aaronici Sacerdotes litabant: nunc oportet, ut descendamus ad Sacrosanctum Sacrificium, quo in Lege gratiæ, & in Ecclesiâ Catholica, ad Divinum cultum exercendum, utuntur Christiani, & quod fuerat figuratum in antiquis illis Sacrificiis; ideoque in præsentî Decisione breviter venit demonstrandum, Quodnam extet hæc nostris temporibus verum, & proprium Sacrificium?

Pro intelligentia dicendorum duo sunt præmittenda, & prænotanda. Unum est, quod tetigitur supra Decis. 4. n. 25. Redemptorem nostrum Christum JESUM, tanquam Summum Sacerdotem, ac Pontificem duo, sua vita durante, celebrasse Sacrificia, incruentum primum; alterum cruentum. Hoc fuit illud, quod feria sexta Parasceves obtulit de se ipso in Golgotha, idest Calvariæ loco, super ara Crucis pro expiatione iniquitatum hominum;

de quo cruento Sacrificio locuti sumus Decis. XI. n. 8. & Decis. XIII. n. 38. in hoc eodem tractatu, & de eodem Apostolus scribens ad Ephesios cap. 1. §. 5. vers. 2. ait: Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis Oblationem, & Hostiam in odorem suavitatis, & de hoc Sacrificio nulla est controversia apud fideles, ut demonstrat Eminent. Cardin. de Lauræa De Incarnatione disp. 22. art. 5. à num. 81. & seqq. ubi Sanctorum Patrum cumulat testimonia.

Aliud Sacrificium, quod Christus fecit, & à Sacerdotibus in Ecclesiâ faciendam instituit, fuit incruentum per consecrationem Panis, & Vini, & oblationem sui Corporis, & Sanguinis, sub speciebus Panis, & Vini post consecrationem contentorum. Siquidem ipse Redemptor in ultima cœna cum Discipulis suis, vespere diei decimæ quartæ primi Mensis, ut probavimus in Decisionibus de Eucharistia, Decisio XI. n. 15. non solum instituit divinum hoc Sacramentum; sed simul illud obtulit in Sacrificio æterno Patri, adimplens id, 2 quo de se tanto tempore antè prædictum fuerat ab eodem æterno Patre per os David: Juravit Dominus, & non pœnitebit eum, tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Psalm. 109. vers. 4. Cùm enim fuisset Melchisedech Rex Salem Sacerdos Altissimi solitus offerre Sacrificium Panis, & Vini, ut latè differuimus supra Decis. XVIII. Et præfigurasset Christum venturum pluribus signis, ibidem sub n. 12. per nos collectis; ut figuræ responderet Veritas; in hac ultima cœna ipse Dei Filius non solum consecravit, sed etiam litavit Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus Panis, & Vini; ut pluribus Sanctorum Patrum testimoniis comprobatur Eminentiss. Cardinalis de Lauræa d. tract. de Incarnatione disp. 22. art. 5. à num. 89. & seqq. & de fide 3 firmat Concilium Tridentinum sess. 22. cap. 1. his verbis: Is igitur Deus, & Dominus noster, etsi semel seipsum in ara Crucis, morte intercedente, Deo Patri oblaturus erat, ut æternam illi Redemptionem operaretur; quia tamen per mortem Sacerdotum ejus extinguendum non erat: in cœna novissima, & c. Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in æternum constitutum declarans, Corpus & Sanguinem suum, sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit. Igitur Christus Dominus in eadem cœna non solum Eucharistiam instituit, sed Ipsam etiam litavit æterno Patri; deinde Apostolis eandem consecrandi potestatem tribuit; ac Sacrificandi jurisdictionem fecit; atque eorum successores Sacerdotibus dicens: hoc facite in meam commemorationem, ut prosequitur Concil. Trid. d. sess. 22. cap. 1. & docent Suarez tom. 3. in. 3. p. D. Thomæ disp. 73. sect. 2. Collegium Salmanticense, tom. 10. De Incarnatione tract. 2. disp. 31. dub. 2. num. 31. Et tom. 11. De Sacramentis in genere tract. 5. cap. 1. n. 8. Et Gonet. tom. 5. De Sacrificio Missæ disp. 11. à num. 14. & seqq.

Utrum autem Salvator post consecrationem Eucharistiæ; & ejusdem oblationem, ac Sacrificium, seipsum communicaverit; sumendo species Sacramentales Panis, & Vini; prout illas etiam Apostolis sumendas tradidit? Communis est opinio affirmativa, quam tenent S. Thomas in 3. part. quest. 81. art. 1. S. Bonaventura in 4. Sent. art. 1. quest. 4. in corp. Alensis 4. part. q. 11. Membr. 2. & 3. Et alii plures relati à Scortia libr. 1. de Sacrificio Missæ cap. 5. & habetur in cap. Nec Moyses 87. de Consecrat. dist. 2. Ubi ex S. Hieronymo dicitur, quod ipse Dominus JESUS fuit conviva, & convivium; Atque Glossa subdit hæc carmina: Rex

*Rex sedet in cœna, turba cinctus duodena;
Se tenet in manibus: Se cibatur ipse cibis.*

Et de hoc Quæsto plenè, ac eruditè agit Eminen-
tiss. Cardin. de Lauræa de Incarnat. d. disp. 22. num.
100. atque per nos dictum fuit in Decisionibus de
Eucharistia Decis. XXXIII. num. 4. ubi alios DD.
allegavimus.

Secundum præmissum, & prænotandum est;
quòd Eucharisticum Sacrificium, de quo in præ-
fenti, & in sequentibus Decisionibus acturi sumus,
communi vocabulo vocatur *Missæ*; quare duo sunt
observanda; Unum quòd hoc vocabulum *Missæ* a-
pud Sanctos Patres plura solet significare; videli-
cèt dimissionem religiosorum à Choro, vel populi
ab Ecclesia; sive Lectiones, & preces, quæ præci-
pue Sacrificium præcedunt; vel concomitantur;
aut in psallendo à Monachis, & aliis Clericis in-
terponuntur; nam & totum Divinum Officium in
Agathensi Concilio cap. 30. *Missæ* nominatur. Ali-
quando etiam *Missæ* nomine festivitates Sanctorum
denotabantur; ut pluribus citatis Scriptoris dis-
putat. Emin. Card. Bona Rer. Liturgic. libr. 1. cap.
1. & 2. ubi firmat; hoc nomen *Missæ* ex principa-
li significatione Sacrificium indigere. Porro, cu-
jus rei causa Sacrificium inveniunt, & Eucharisti-
cum sortitum sit hanc *Missæ* nomenclaturam; non
est facile determinare: nam I. alii volunt, eam ve-
nire à verbo Hebraico *Missah*, quod oblationem si-
gnificat, ut habetur in Deuteron. cap. 16. vers. 10. &
ita docet Joannes Reuchlinus libr. 2. Hebraicar. E-
rudir. Claudius de Sanctis in Præfat. ad Liturg. Pa-
trum: Eminen. Cardin. Baronius Ann. 24.
num. 59. Et alii, quos citat, sed non sequitur E-
minentiss. Cardin. Bona d. libr. 1. cap. 1. num. 1.
II. Alii putant vocem *Missæ* venire à Verbo græco
Myeo, ex quo *Myesis*, quod est doceo, instituo, &
spiritualiter initio; & inde *Missam*, in qua fideles
docentur altissima Mysteria, & rem divinam. III.
Alii, inter quos Gabriel Albaspinus libro 2. De Sa-
cram. Euchar. cap. 3. autumant, *Missam* dici à nomi-
ne *Mess*; quod apud gentes septentrionales signi-
ficat festum, sive congregationem; ad Sacrificium
autem populi congregantur; & sic vocatur *Missæ*.
IV. Alii ita nuncupari volunt à missione Panis, &
Vini, quam antiquitus faciebant fideles ad Altare,
pro consecratione; de qua oblatione, & missione
differimus supra in hoc tractatu Decis. III. num. 14.
V. Alii putant, *Missam* dici, quasi transmissam;
ea ratione quia in Sacrificio per manus Sacerdotum
preces adstantium ad cœlum transmittuntur. VI.
Alii asserunt, ita denominati à missione populi, quæ
sic completo Sacrificio; quando dicitur: *Ite Missæ*
est. Vel quæ fiebat ante Offertorium de Catechu-
menis, quibus non permittebatur, ulterius mo-
rari in Ecclesia. Et hanc quintam, & sextam E-
tymologiam hujus vocabuli veriore esse testantur
moderni Scriptores. Magr. in Hierolexic. in Verb.
Missæ. Vossius in Etymologic. Lingua Latina cod.
Verb. *Missæ* Gonet. d. tom. 5. De Sacrificio *Missæ* disp.
11. Artic. 1. §. 1 Spérellus in Paranesi Teleturgica
cap. 2. Eminen. Cardin. Bona d. libr. 1. cap. 1.
Et dictum fuit in Decisionibus De Eucharistia De-
cis. 2. sub num. 2. ubi divini hujus Sacrificii alia no-
mina cumalavimus.

His prænotatis dicendum, & affirmandum venit
in Lege Evangelica, in qua vivimus, & hoc tem-
Doct. Cler. Tom. I. Lib. III.

pore gratiæ, verum, proprium, & unicum Sacrifi-
cium esse oblationem Corporis, & Sanguinis Chri-
sti sub speciebus consecratis Panis, & Vini, quam
faciunt Sacerdotes in persona ejusdem Christi, jux-
ta ipsius institutionem in novissima cœna; quod qui-
dem Sacrificium communi vocabulo vocatur *Missæ*.
Hanc veritatem, quam totus Orbis Christianus an-
nis mille; & quingentis circiter, semper professus
est, atque servavit, exceptis paucis novatoribus, de
quibus supra in Decis. VII. num. 20. & Decis. VIII.
num. 15: ausi sunt impugnare Lutherus, Calvinus,
Melancthon, & alii Hæretici, qui in præterito sæ-
culo fuerunt; contra quorum insaniam Catholici
Doctores insurrexerunt: quam subinde Sacrosan-
ctum Concilium Tridentinum damnavit; dum in
antedicta sess. 22. cap. 1. & 2. indubitatum esse ar-
ticulum fidei firmavit, quod in *Missæ* offertur Deo
verum Sacrificium Corporis, & Sanguinis JESU
CHRISTI Filii ejus sub speciebus panis, & vini Sa-
cramentalibus; & in primo Canone ejusdem ses-
sionis ita statuit: *Si quis dixerit, in Missæ non offer-
ri Deo verum, & proprium Sacrificium; aut quod of-
fertur, non sit aliud, quam nobis Christum ad mandu-
candum dari: anathema sit.*

Porro, quamvis præsentibus Decisionibus ad Clerum
pium, & eruditum directæ, non admittant ratio-
nes, & fundamenta omnia, quibus Patres, & Con-
cilia utuntur ad convincendos hæreticos; nonnulla
tamen non me piget hîc transcribere ad ornatum
materiæ, & consolationem spirituales fidelium.
Probatum itaque veritas Eucharistici Sacrificii, quo
utitur Ecclesia Catholica ex sequentibus.

Primo ex Verbis ipsius Redemptoris, quibus
cum ipse primum obtulisset in cœna hoc Divinum
Sacrificium sui Corporis, & Sanguinis sub speciebus
Panis, & Vini; ut probavimus in primo præmissio, 9
præcepit Apostolis, ut idem facerent in sui com-
memorationem; ut scribit S. Lucas capit. 22. vers.
19. ibi: *Hoc facite in meam commemorationem.* Ad-
vertendum est enim; quòd *facite* in hoc loco e-
undem sensum habet, ac *Sacrificare*; idque conclu-
denter habetur, tum in Levitic. cap. 15. vers. 15.
ubi jubetur, deferri duos turtures, aut duos pul-
los columbæ ad Sacerdotem: *qui faciet unum pro
peccato, & alterum in holocaustum.* Facere verò
expressè ibi denotat immolare, ac Sacrificare; ut
observat Cornelius à Lapide in eodem loco, &
alii Scripturistæ. Tum ex cap. 2. vers. 27. Luca,
ubi dicitur: *Et cum inducerent puerum JESUM
parentes ejus, ut facerent consuetudinem Legis pro
eo.* Videlicet, ut offerrent in Sacrificium par tur-
torem, aut duos pullos columbarum; ad quem
effectum, completis diebus purgationis Deiparæ,
ipsum JESUM portaverant ad Templum. Præ-
cepit itaque Christus Dominus Apostolis, & Sacer-
dotibus eorum successoribus, ut idem facerent,
quod ipse tunc fecerat; videlicet consecrarent, &
in Sacrificium offerrent Corpus suum; ac sangui-
nem sub speciebus Panis, & Vini; ut latius scri-
bit Suarez. d. tom. 3. in 3. part. D. Thome disp.
74. sect. 2. §. Secundum argumentum. Et Mastrus
in 4. sentent. disput. 4. num. 69.

Secundo probatur ex convenientia Sacerdotii ipsi-
us Christi secundum ordinem Melchisedech consti-
stentis, in oblatione panis, & vini, ut supra dictum 10
est; quod quidem Sacerdotium propagatur in omni-
bus Sacerdotibus novæ Legis, qui Ministri sunt ipsi-
us Christi in offerendo Sacrificio: Sicut igitur Chri-

stus Dominus prima vice Sacrificium obtulit in cœna sui Corporis, & Sanguinis sub speciebus Panis, & Vini ad complementum figuræ in Sacrificiis Melchisedech existentis; sic opus erat, ut idem Sacrificium antea figuratum continuaret usque ad finem mundi per manus Sacerdotum representantium personam Christi, & in ejus persona consecrantium panem, & vinum; ut doctè differit Suarez d. *sect. 2. argum. primo*, & novissimè Invenin in *Commentar. Histor. & Dogmat. de Sacramentis Dissert. V. quest. 1. capit. 2. §. 1.*

- Tertio probatur ex ratione novæ Legis; in omni namque Lege, & Republica bene instituta hæc tria semper fuerunt conjuncta: Lex, Sacrificium, & Sacerdotium, & tam in Lege nature, quàm in Lege Mosaicæ fuerunt Sacrificia, quibus homines Deum colerent. Idcirco opus erat, ut etiam in Lege gratiæ, quæ cæteris est præstantior, determinatum esset Sacrificium, quo Deus speciali cultu coleretur; hoc autem est Eucharistiæ mysterium; in quo concurrunt omnes partes essentielles Sacrificii; nam Panis, & Vinum conversa in Corpus, & Sanguinem Christi offeruntur Deo in signum ipsius summi dominii, & nostræ subjectionis. Fit hæc oblatio per legitimum Ministrum, nempe Sacerdotem ad hoc specialiter deputatum auctoritate Christi, qui est caput, Legislator, & Ecclesiæ fundator. Consumitur autem res oblata, tum quia Christus definit esse visibilis, & sensibilis, quatenus est sub speciebus Panis, & Vini; tum etiam quia ipsæ species desinunt esse per manducationem, & potationem; ut considerat Suarez in 3. *part. d. disp. 74. sect. 1. col. 6. vers. Ultimo loco*. Maltrius in *cit. disp. 5. sub num. 70*. Brognolus in *Speculo Cleric. tract. 10. cap. 2. resol. 6. & 7*. Et Eminent. Cardin. de Lugo de *Sacram. Euchar. d. disp. 19. n. 21*.

- Quarto confirmatur exemplo Apostolorum, qui ab ipso Christo edocti, Missam jugiter celebrant, & hoc Eucharisticum Sacrificium obtulerunt. Nam in die Pentecostes recepto ab Apostolis Spiritu Sancto in Cœnaculo, ibidem primus omnium Apostolus Petrus Missam celebravit, ut ex Ecclesiasticis scriptoribus ostendit Eminentiss. Cardin. Bona *Rer. Liturgic. dict. lib. 1. cap. 5. num. 1*. Sanctus Apostolus Agææ Proconsuli suadenti sibi, ut Diis immolaret, respondit: *Ego Omnipotenti Deo immolo quotidie, non taurorum carnes, nec hircorum sanguinem; sed immaculatum Agnum in Altari*. De Sancto Jacobo Apostolo testantur omnes Auctores antiqui, quod Liturgiam composuerit; & Ecclesiis orientalibus tradiderit servandam, Ritus scilicet sacros pro Sacrificio Missæ, & habetur in *cap. Jacobus. De conf. disp. 1. & idem fecisse Sanctos Evangelistas Matth. & Marcum in Æthiopia*, & Alexandriæ memorat idem Eminent. Card. Bona d. *lib. 1. cap. 8. num. 2. & 3*. De Apostolis ac Discipulis Domini habetur in *Actis Apostol. c. 13. vers. 2*. quod Ministrantibus illis Domino; & jejunantibus dixit Spiritus Sanctus, &c. Verbum autem Ministrantibus Domino idem est, ac Sacrificium offerentibus, ut observat Suarez *disp. 74. sect. 1. col. 5*. Et confirmatur ex illis verbis Apostoli Pauli ad Hebr. *cap. 10. vers. 11*. *Et omnis quidem Sacerdos præsto est quotidie ministrans, & easdem sæpe offerens Hostias*, Planetæ Sancti Petri, qua utebatur celebrando Missam, ab Antiochia Parisios delatæ; & in Templo S. Genovefæ collocatæ meminit in vita Sancti Hugonis Cluniacensis alter Hugo ejusdem Monasterii Monachus apud Suriium die 29. Aprilis. Sacram. itidem Ve-

stem, quam Sanctus Joannes Evangelista Missam facturum induebat, Sancto Gregorio Magno transmissam refert Joannes Diaconus in ejus vita *libr. 3. cap. 59*. De Penula, quam nominat D. Paulus in *Epist. 2. ad Timoth. c. 4. vers. 13*. dicens: *Penulam, quam reliqui Troade apud Carpum, veniens affer tecum*. Et si diversæ sint Scriptorum sententiæ, nihilominus verior est opinio, quod fuerit Casula, quam nos dicimus Planetam, indumentum scilicet Sacerdotis, qui Deo Sacra facit, & litat; ut advertit Eminentiss. Cardin. Baronius *Anno Christi 58. n. 67*. noster Octavius Ferrarius de *Re Vestitaria lib. 1. cap. 37. in fin.*; & in *Analeis cap. 7*. Menochius in *Storici Centur. 2. cap. 60*. & Magrius in *Hierolexic. verb. Penula*; ubi addit Tertullianum *lib. d. Orat. cap. 12*. existimantem Planetam fuisse; qua Missa celebratur; cum quo Græcus textus concordat, qui *φελαν* habet, & Græci Planetam prædictam Sacerdotalem sic appellare solent. Ex his igitur omnibus validum deducitur argumentum, quod Sancti Apostoli à Christo Domino edocti noverint Sacrosanctum hoc Eucharisticum Sacrificium fuisse ab eo institutum; illudque in Dei laudem, & fidelium opem exercuisse.

Quinto roboratur ex perpetua traditione Ecclesiæ universalis, quæ ab Apostolorum tempore semper Missam hoc ritu celebravit; protestando, quod in ipsa offeratur Sacrificium Deo, ut constat ex omnibus Liturgiis Græcis, Hebraicis, Syris, Chaldeis, & Latinis; in quibus de Oblatione, & Sacrificii immolatione fit mentio; cum quibus concordant Concilia Oecumenica, statim post initium Ecclesiæ, & successivis temporibus celebrata; in quibus frequenter fit mentio de Sacrificio Missæ, & præcipuè in Concilio Niceno primo *cap. 14. tom. 1. Concilior. pag. mihi. 487*. ubi prohibetur Diaconi porrigere Sacramenta Presbyteris, quia, ait: *Neque regula, neque consuetudo tradidit, ut hi, qui offerendi Sacrificii non habent potestatem, his, qui offerunt, Corpus Christi porrigant*. Et idem sermo de Sacrificio Missæ est in Conciliis Toletan. in *can. 5*. Antiochodoren. *cap. 8*. Senonen. *cap. 11*. Bracaren. *cap. 22*. Lateranen. *c. 1. & sexcentis aliis allegatis per Eminent. Card. de Lauræa in Epitome Canonum verb. Missa*: quare vel dicendum est, Ecclesiam totam in hoc puncto turpissimè errasse ab initio, vel concedendum, verum, & proprium Sacrificium Deo offerri, dum Missa celebratur, ut bene considerat Emin. Card. de Lugo d. *disp. 19. num. 22*. Invenin. d. *Dissert. 5. cap. 2. artic. 2. & Maltrius in 4. sent. 4. num. 69*.

Sexto: His accedunt testimonia omnium Sanctorum Patrum, & Doctorum, qui primo, secundo, tertio, quarto, & sequentibus sæculis ab initio Ecclesiæ expressè scripserunt, Missam esse verum, & proprium Sacrificium, in quo offertur Deo Corpus, & Sanguis JESU CHRISTI filii ejus per manus Sacerdotum solemniter in Templis & Altaribus ad hoc deputatis, sub speciebus Sacramentalibus Panis, & Vini; inter quos S. Clemens Papa *libr. 5. Constit. cap. 18*. S. Dionysius Areopagita *cap. 3. De Eccles. Hierarch. S. Irenæus*, qui floruit secundo post Christum sæculo *libr. 4. c. 32*. Sanctus Justinus Mart. qui vixit eodem sæculo secundo in *Dialog. cum Tripthono*; subinde S. Ambrosius, S. Augustinus, S. Hieronymus, S. Cyprianus, S. Jo. Chrysostomus, & alii innumeri, quos cumulant Suarez d. *disp. 74. sect. 2. col. 7*. Invenin. d. *dissert. 5. cap. 2. art. 2. n. 2. & 3*. & Arfdekin in Theolog. Tripartita *tract. 2. c. 5. n. 4*. ubi sic concludit: *Vel errarunt omni loco cum Sanctis Patribus Christiani primitivæ Ecclesiæ, vel aberrant hujus*

hujus temporis sætati, Sacrosancto Missæ Sacrificio contrarii.

- 20 Septimò tandem concurrit ad confirmandam veritatem, de qua loquimur, in Missa scilicet offerri Deo verum & proprium Sacrificium, ejusdem Missæ Canon, in quo expressè Deum Ecclesia rogat, ut accepta habeat *Hæc Sancta Sacrificia illibata*, quæ offeruntur in Sacrificium laudis pro spe salutis, & incolumitatis omnium circumstantium: & post consecrationem, ait: *Offerimus præclara Majestati tue de tuis donis, ac datis, Hostiam puram, Hostiam Sanctam, Hostiam immaculatam*; quam orat, acceptam habere, sicut accepta habere ignatus es munera pueri justi Abel, & Sacrificium Patriarchæ Abrahamæ, & quod obtulit Summus Sacerdos tuus Melchisedech, Sanctum Sacrificium, immaculatam Hostiam. Constat itaque manifestissimè actionem Missæ esse immolationem, ac Sacrificium, ut loquitur Canon Emin. Porro idem Canon habuisse originem à Sanctis Apostolis, ex quorum traditione, juxta ipsius Domini verba, Ecclesia Catholica illum accepit, testatur Vigilius Papa in *Epist. ad Eucherium*, ut disserit Emin. Card. Bona. *Rer. Liturgic. lib. 2. cap. 11. num. 2.* Suarez *d. disp. 74. sect. 2. vers. Tertium argumentum*; Magrius in *Hierolex. P. Canon. Missæ*, Et Mastrius *d. disp. 4. n. 69.* & tradit Concilium Trid. *d. sess. 22. cap. 4.* affirmans ipsum Canonem Missæ constare ex ipsis Domini verbis, tum ex Apostolorum traditionibus, ac Sancto- rum quoque Pontificum institutionibus.
- 22 Ultimò, veritas Eucharistici Sacrificii fulcitur figuris, quæ de eo erant in veteri testamento, & nunc sunt adimpletæ. Siquidem, I. ut supra dictum est, vocatus fuerat Messias venturus Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, *Psal. 109. vers. 4.* debebat itaque in Ecclesia sua relinquere Sacrificium sub speciebus Panis, & Vini, in quibus Melchisedech litabat; & hoc duraturum erat usque ad finem Mundi; prout durat, & durabit Missa, quæ per manus Sacerdotum, qui sunt ministri, & Vicarii ipsius Christi, quotidie offertur. II. Quia hoc Sacrificium institutum fuit vespere illo, quo comederatur Agnus Paschalis, & post ejus esum juxta præceptum *Exodi cap. 12. num. 9.* quia ille Agnus fuit figura Sacrificii nostri. Agnus enim Paschalis immolabatur in memoria liberationis populi Israelitici ab Ægypto; & Missa celebratur in memoria nostræ liberationis de potestate diaboli, per mortem Redemptoris in Cruce. Agnus ille erat Sacrificium, & cibus peregrinorum. Missa utrumque continet. Agnus non poterat comedi, nisi à circumcis, mundis, & in Jerusalem. De Eucharistico autem Sacrificio non comedunt, nisi baptizati, mundi, & in Ecclesia. Et Agnus ille non immolabatur à Sacerdotibus Leviticis, quia illud Sacrificium fuerat institutum ante designationem Leviticorum Sacerdotum, & eorum vice munus illud Sacerdotale exercebatur à capitibus familiarum; ut observat Lessius in *3. part. D. Thom. quest. 83. artic. 1. dub. 5. numer. 14.* Missa autem celebratur à Sacerdotibus novi testamenti, qui sunt capita familiarum Christi ex omni tribu assumpta. III. Quia Sanguis testamenti figurabat: Sacrificium nostrum: nam eo aspersi sunt Hebræi, ut purificarentur, post Sacrificium jussu Moysis immolatum, de quo *Exodi cap. 24. vers. 8.* & ad *Hebræos cap. 9. vers. 7.* Et nos Christi Domini in Cruce immolati Sanguine pretiosissimo, qui in Missa offertur, emundamur, juxta illud: *Qui lavit nos à peccatis nostris in Sanguine suo. Apocal. 1. 5.* Et si Moyses dixerat ad populum: *Hic est Sanguis testa-*

menti, quod mandavit ad vos Dominus: Sic Redemptor ait: *Hic est Sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur. Marc. 14. vers. 24.* IV. Quia sicut in Lege veteri erat juxta Sacrificium, Agni scilicet, qui quotidie immolabatur manè, & vespere; ut innuimus præcedenti *Decis. XXVII. n. 14.* ita quotidie in Missa Sacrificatur mysticus Agnus Christus, Daniele autem dicente, quòd tempore Antichristi auferetur *juxta Sacrificium. Dan. 11. 21.* De Sacrificio Missæ intelligunt Sancti Patres: Hieronymus, Irenæus, & alii, quos ibidem allegat Tirinus, & alii Scripturistæ. V. Quia præclara illa Prophetia Malachiae *cap. 1. vers. 11.* *Ab ortu Solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus: & in omni loco Sacrificatur, & offertur nomini meo Oblatio munda.* Est irrefragabile testimonium Eucharistici Sacrificii nostri: ut ex pluribus auctoritatibus, & rationibus ostendit Lessius in *d. 3. part. D. Thomæ quest. 83. art. 1. dub. 5. num. 17.* ubi IV. addit, illam prædictionem, de qua in *Proverb. cap. 7. vers. 1.* *Sapientia edificavit sibi domum, immolavit Victimæ suas, miscuit vinum, & posuit mensam, innuere Missæ Sacrificium, ut interpretantur S. Cyprianus *Epistol. 63.* & Sanctus Augustinus *lib. 17. de Civitate Dei cap. 20.**

Quamvis autem hæ Decisiones non dirigantur, ut diximus, ad Missoliturgos; nonnullæ novatorum objectiones sunt referendæ, & resolvendæ.

Prima est: in Lege gratiæ Christus est unicuique Sacerdos, teste Apostolo ad *Hebræos cap. 7. vers. 23.* ubi ait; quòd in Lege veteri, plures facti sunt Sacerdotes, idcirco quòd morte prohiberentur permanere, sed CHRISTUS, eo quod maneat in æternum, sempernum habet Sacerdotium; unde & salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Ergo superflui sunt alii Sacerdotes, & per consequens Missæ Sacrificium.

Respondent Catholici; quòd Sacerdotes in Lege gratiæ non sunt successores Christi, sed ejus ministri, Vicarii, & coadjutores in Sacrificii oblatione. Sicut enim ipse Christus est solus Magister, ut ipse dicit in *Matth. c. 23. vers. 8.* & quia ipse nunc humano more non docet, habet alios ministros, & coadjutores in docendo populo, ut ait Apostolus in *Epistol. 1. ad Timoth. cap. 2.* & in *2. ad Timoth. cap. 1. ac in 1. ad Cor. cap. 3.* & in *2. ad Cor. cap. 5.* Ita quia Christus nunc per se visibiliter, & humano more non Sacrificat in terris; non repugnat unitati, & æternitati Sacerdotii ejus, ut habeat in terris Sacerdotes ministros, & vicarios, per quos id faciat. Verba autem Apostoli ad *Hebræos* intelligenda sunt de Sacerdotibus ejusdem dignitatis, & potestatis, quales erant Pontifices Aaronici, uno quorum moriente alter succederet in eadem dignitate; quod non est in Sacerdotibus Evangelicæ Legis; hi enim non sunt principales; prout est Christus; sed sunt ejus ministri, & Vicarii; & ejus nomine, imò in ejus persona consecrant, & offerunt Eucharistiam. Ita Emin. Card. Bellarminus de *Missæ lib. 1. cap. 25.* Suarez in *d. 3. part. D. Thom. tom. 3. disp. 74. sect. 2. in fin.* Lessius *eod. 3. part. quest. 83. art. 1. dub. 5. n. 21.* Gonet *tom. 5. de Sacrificio Missæ disp. 11. sub n. 22.* & Pasqualigus De *Sacrificio nova Legis quest. 20. per totam.*

Secunda objectio est ex Verbis CHRISTI ad Samaritanam; cui interroganti, an esset Sacrificandum tantummodo in Jerusalem, ut asserebant Judæi; vel etiam in Monte Garizim, ut pu-

tabant Samaritani, de quibus supra Decis. XI. num. 13. & num. 40. Ipse Salvator respondit: *Mulier crede mihi, quia venit hora, quando neque in monte hoc, neque in Ierosolymis adorabitis Patrem; quia veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu, & veritate.*

27 *Spiritus est Deus, & eos, qui adorant eum, in spiritu, & veritate oportet adorare.* Joan. cap. 4. vers. 23. Adorare autem idem est, ac Sacrificare, & inter Judæos, & Samaritanos quæstio erat de Sacrificio, & de eo intelligebant per verbum Adorationis juxta illud Genes. 22. vers. 5. *Postquam adoraverimus, revertemur ad vos.* Et illud Act. 8. vers. 28. *Venerat adorare in Ierusalem.* Idcirco heterodoxi deducunt, non est amplius Sacrificandum Deo visibiliter, sed tantum in spiritu, & in intimo cordis per fidem, & affectum.

Respondetur, falsam esse hanc deductionem; Christus enim ad Samaritanam loquebatur de cessatione Sacrificiorum carnalium, quæ de vitulis, pecudibus, & aliis bestiis offerebant Judæi; non autem de Sacrificio Eucharistico; quod omnino spirituale est, cum in eo contineatur ipse Christus modo invisibili, & Sacramentali; quamvis species Sacramentales, atque aliæ ceremoniæ sint visibiles; & nos Christiani, qui hoc Sacrificio Deum colimus, illum in spiritu, & veritate adoramus. Ita Gonet. dict. disput. 11. num. 22. & numer. 23. Et Suarez dict. disput. 74. sect. 1. col. 5. ubi doctè demonstrat ex testimonio Christi Sacrificium Eucharisticum in Ecclesia sua fuisse futurum; quia non solum fit in spiritu, & non carnali modo, ut supra dictum est; sed etiam fit in veritate, quia jam Caro, & Sanguis Christi non in umbra figura, sed verè, ac realiter in Missa offertur; propterea consona sunt alia Christi verba in Joan. cap. 6. vers. 51. ubi, cum locutus esset de manducatione sui Corporis, & Sanguinis sub speciebus Panis & Vini, subdit: *Verba, quæ ego locutus sum vobis, Spiritus, & vita sunt, ea referendo ad veritatem promissi Mysterii Eucharistici.*

Tertia hæreticorum objectio, quæ major cæteris videtur, est ista. Vel Sacrificium Missæ in Ecclesia Christi est necessarium, vel non? Si non est 29 necessarium; Ergo superfluum, & sine causa fuit institutum. Si verò dicitur necessarium; summa injuria fit Sacrificio Crucis Christi, nam sequitur, illud fuisse imperfectum, & insufficiens, quod est contra veritatem, & contra verba Apostoli ad Hebræos cap. 10. vers. 10. sic scribentis: *In qua voluntate (Pactis æterni) Sanctificati sumus per oblationem Corporis IESU CHRISTI semel. Et omnis quidem Sacerdos præsto est quotidie ministrans, & easdem sæpè offerens Hostias, quæ nunquam possunt auferre peccata. Hic autem unam pro peccatis offerens Hostiam, in sempiternum sedet in dextera Dei, de cætero expectans, donec ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus. Una enim oblatione consummavit in sempiternum Sanctificatos.* Et paulo post vers. 28. *Ubi autem horum remissio, jam non est oblatio pro peccato.* Igitur non est opus alio Sacrificio, attenta sufficientia illius cruenti oblatis in Cruce, per quod Christus complevit omnia, quæ ad nostram salutem necessaria erant: ideo dixit: *Consummatum est, & inclinato capite emisit spiritum.* Joan. 19.

Ad hanc objectionem tria dantur responsa. Primum est, quod fatentur quidem omnes Catholici, Sacrificium Crucis habere vim infinitam, & sempiternam ad sanctificandum, & salvandum; subindeque concedunt, non esse opus, ut alius Christus moria-

tur pro nobis, aut ut idem Christus sæpius moriatur. Sed negant, fieri injuriam Sacrificio Crucis Christi per Sacrificia, quæ in celebratione Missæ quotidie à nostris Sacerdotibus offeruntur; ea ratione quia nihil aliud sunt, nisi commemoratio continua, ejusdem Sacrificii cruenti oblatis in Cruce; Imò veneratio, & repetitio ejusdem, etsi diverso modo, non cruentè, sed incruentè sub speciebus consecratis Panis, & Vini. Cui Regi revertenti de bello cum victoria fieret injuria ab ejus subditis, si in scena representarent eandem victoriam, sic eo præcipiente; imò in eadem representatione ipsomet Rege sub peregrinis vestibus interveniente? Ita Alphonsus Mendezius in *Luce fidei libr. 11. cap. 1. num. 7.* quod latius docent Emin. Cardin. Bellarminus d. lib. 1. de Missa cap. 25. in resp. ad secundum Calvini argumentum. Suarez d. tom. 3. disp. 74. sect. 1. col. 7. Et Gaspar. Invenin, in d. Commentar. Historic. & Dogmatic. de Sacramentis Dissert. 5. quæst. 1. cap. 3.

Secundum responsum est, non esse injuriosum incruentum Sacrificium Missæ Sacrificio cruento Crucis, habenti vim infinitam, & semper manentem ad Sanctificandum, & salvandum; quia vis, & meritum ejusdem Sacrificii cruenti Crucis tale est quò ad sufficientiam; secus autem quò ad applicationem: idcirco ut nobis applicentur merita Christi, & virtus passionis, ac mortis ejus in Cruce; egemus aliis mediis ab ipso institutis, inter quæ Sacrificium Missæ præcipuum locum obtinet. Ita Suarez. dict. disput. 74. sect. 1. vers. *Quod verò ad tertium caput.* Eminentiss. Cardin. de Lugo de Sacram. Eucharist. disput. 19. num. 27. Gonet. dict. tom. 5. disput. 11. de Sacrificio Missæ num. 23. vers. *ad tertiam probationem.* Lessius in 3. part. Div. Thom. quæst. 83. art. 1. dub. 5. n. 22. Invenin, d. cap. 3. ad primam objectionem. Et Pasqualigus de Sacrificio novæ legis quæst. 19. num. 4.

Pro Intelligentia hujus secundi responsi, quod satis obscurum censetur; observanda est doctrina Gregorii de Valentia tom. 4. disp. 1. quæst. 22. punct. 1. *De Christo Redemptore, & disput. 6. quæst. 11. de Ritu, & oblatione Eucharistiæ punct. 1. §. 22.* ubi advertit, quòd offensa, atque indignatio Dei, quam humanum genus justissime incurrit ob peccatum, duobus quasi gradibus continebatur. Unus erat privatio benevolentia, & gratia; lux, cum decreto æternæ nostræ damnationis; alter erat, quod nunquam reconciliaretur nobis per quæcunque opera nostra, quæ ad compensandam injuriam illi illatam faceremus. Venit igitur Christus in hunc mundum, ut per suam passionem, & mortem suo æterno Patri genus humanum reconciliaret, quæ quidem reconciliatio duobus pariter gradibus constituta fuit; uno, ut Deus, quantum in ipso est, velit hominibus reconciliari, ipsique suppeditare præsidia, quibus indigent, at in ipsius gratiam redeant, & pœnam pro peccatis debitam evadant; altero, ut tandem homines in gratiam recipiant, reatuque pœnæ solvat. Utriusque remissionis gradus Christus Redemptor noster, merito mortis suæ, & per Sacrificium cruentum Crucis humano generi obtinuit; de quo locutus est Apostolus ad Colossenses cap. 2. vers. 14. dicens: *Delens quod adversus non erat, chirographum decreti, affigens illud Crucis.* Sed magnum est discrimen inter utrumque gradum remissionis, & reconciliationis. Primum enim, ut Pater æternus, quantum in eo est, velit reconciliari omnibus hominibus, & illis opem ferre, ut in ejus gratiam redire, & à reatu pœnæ liberati possint; Christus assecutus est ita, & taliter, ut non sit opus alio medio, sed sufficiat ejus passio, & mors in Cru-

ce. Alterum verò gradum, actualis scilicet receptionis in gratiam, & evasionis à pena, ita Christus per suum cruentum Sacrificium in Cruce obtinuit, ut non nisi certis mediis ab ipso institutis, & præordinatis homines consequerentur; hæc autem media omnibus fidelibus omnino necessaria sunt Fides, Pœnitentia, Sacramenta, atque Sacrificium Missæ; ut latius demonstrat Valentia ubi supra; ejus doctrinæ concors est Eminentiss. Card. de Lauræa in tomoe de Incarnatione Verbi disp. 20. num. 186. ita scribens: *Redemptio importat hæc præ aliis, ut facta per Christum satisfactione pro omnibus, & stabilitis Sacramentis, hæc applicentur hominibus; ut actu liberentur à servitute diaboli. Christus enim per sua merita, ac mortem, tunc redemit in actu primo, & habitualiter, cum hoc scilicet, ut liberemur, si applicentur Sacramenta.* Itaque non est injuriosum Sacrificium incruentum Missæ cruento Sacrificio Crucis; quia in isto sufficienter Christus placavit Patrem, & eum descedere fecit à severitate Decreti de non suscipiendis in gratiam hominibus; sed ut realiter, & in effectu homines gratiam Dei consequantur, opus est adhibere media ab eodem Redemptore ordinata; quorum unum est incruentum Missæ Sacrificium.

Hinc non minus piè, quam eruditè P. Paulus Segnerius Societatis JESU in suo libello, quem inscripsit *Arborem Vitæ, seu de valore, & fructu Sacrificii Missæ Consider. VII. §. 2.* scriptum reliquit, quòd Passio Christi fuit causa universalis omnium nostrorum bonorum; Sacrificium autem Missæ est applicatio eorundem bonorum. Sacrificium cruentum Crucis facit nos capaces Redemptionis; Sacrificium verò incruentum Missæ dat nobis possessionem 35 Redemptionis ejusdem. Illud tribuit nobis dominium meritorum Christi; istud concedit eorundem meritorum usum; eruditè inquam, quandoquidem in jure ad usum rei acquisitæ non est satis habere 36 titulum, & dominium; nisi etiam dominus adeptus sit possessionem ejusdem rei. *l. Si ager. §. 1. ff. de Rei Vindicat.* ubi J. C. ait: *Si ager ex emptionis causa ad aliquem pertineat, non rectè hac actione agi poterit, antequam traditus sit ager.* Et idem definitum est in *l. Si ex stipulatione. §. ff. de Acquirenda Possessione*; ubi habetur quòd. *Si ex stipulatione tibi Stichum debeam, & non tradidero eum: tu autem nactus fueris possessionem, prædo es. Equè si vendidero rem tibi, nec tradidero, & sine voluntate mea nactus sis possessionem, non pro emptore possides, sed prædo es.* Christus Dominus acquisivit nobis gratiam Dei, & spem futuræ beatitudinis, non corruptibilibus auro, vel argento, ut ait Princeps Apostolorum 1. Epist. 1. 18. *Sed pretioso Sanguine quasi Agni immaculati Christi, & incontaminati*; porro ad habendum actuale usum ejusdem gratiæ, quam consequitur æterna beatitudo; nobis est necessarium Sacrificium incruentum Missæ, quo mediante ponimur in possessione illius eximiæ acquisitionis; dum per ipsum applicantur nobis merita Redemptoris, & fructus Passionis ejus: quo in sensu idem Segnerius in libro, *Il Cristiano Instruito nella sua Legge* part. 1. Discurs. XII. n. 37. subdit; quòd Passio Christi congregavit thesaurum; Sacrificium Missæ illud effundit. Passio Christi est ærarium, Sacrificium Missæ est clavis, nam, per traditionem hujus clavis, homines acquirunt possessionem, & usum ejusdem ærarii meritorum Redemptoris; siquidem apud Juristas in *l. Qua ratione. §. 6. Item si quis. ff. de Acquirendo rerum dominio*, decisum legitur, quòd *Si quis merces in horreo reposita, venderis; simul atque claves horrei emptori tradideris,*

transfert proprietatem mercium ad emptorem. Stat igitur, quòd Sacrificium cruentum Crucis Christi Redemptoris fuit infiniti valoris, & plenæ sufficientiæ: at non est inutile, neque injuriosum Sacrificium incruentum Missæ, quia per ipsum applicatur hominibus prædictus valor, & sufficientia; tanquam enim mediorum ab eodem Redemptore institutorum pro suis meritis applicandis; quod expressè docet Concil. Trid. sess. 22. cap. 2. & bene declarat Valentia d. disp. 6. qu. 11. punct. 3. explicando Canonem Missæ ad illa verba: *Qui tibi offerunt hoc Sacrificium laudis pro Redemptione animarum suarum, ubi subiungit: Hoc intelligi debet quòd ad efficaciam, & applicationem Christi passionis, qua demum cum effectu redimimur; non autem quoad solutionem sufficientis etiam pretii pro salute nostra, quomodo per Sacrificium Crucis jam ante Christus omnes redemit.* Et idem dicit Lessius d. qu. 83. art. 1. dub. 5. num. 22. concludens, quòd *Virtus Sacrificii Crucis est veluti causa universalis, qua nobis ex divina institutione applicari debet per Sacramenta, per Sacrificium Eucharistiæ, & per bona opera.*

Ad verba autem epistolæ Divi Pauli ad Hebræos cap. 10. vers. 10. respondetur, per oblationem Crucis factam esse remissionem omnium peccatorum totius mundi; nempe in præparatione divinæ voluntatis; quia sufficiens pretium oblatum est, ob quod Deus paratus est, omnia mundi peccata condonare; si illud hominibus debitè applicetur: & ita non requiritur alia oblatio pro peccato, qua nimirum, novum pretium acquiratur. Requiritur tamen alia oblatio, qua pretium applicetur, sicut supra demonstratum est; ut doctè respondit Eminent. Cardin. Bellarminus d. lib. 1. de Missa. c. 25. vers. *Illæ quoque Verba, ubi inter cætera, ita concludit: Deo requiruntur ad remissionem peccatorum. Unum, ut inveniat pretium liberationis, seu satisfactio justa, & debita divina justitia.* Alterum, ut pretium in particulari applicetur hominibus. Quod attinet ad primum, Sacrificium Crucis remisit omnia peccata, præterita, præsentia, & futura, siquidem pretium acquisivit sufficientissimum pro peccatis totius mundi; & ideo illo Sacrificio peracto, & peccatis remissis, non restat ulla similis oblatio pro peccato, idest pro acquirendo pretio ad remissionem peccatorum. Et hoc solum est, quòd Apostolus eo loco scribit. Quantum ad secundum, nondum, facta est remissio peccatorum omnium; nam adhuc sunt, & erunt usque ad mundi consummationem, quibus applicandum sit pretium liberationis, & remittenda peccata, & ideo remanet Hostia pro peccato, nimirum Sacrificium Missæ.

Denique illud Consummatum est, quod clementissimus Salvator pronuntiavit moriens in Cruce, significabat, consummatas fuisse pœnas, & afflictiones, quas in carne passurus erat juxta oracula Prophetarum, ut exponunt SS. Patres, quos allegat Eminent. Cardin. Bellarminus eodem loco, & fusiùs Suarez d. q. 74. sect. 1. col. 8. vers. *Atque ex eadem distinctione, & Gonet. d. tom. 5. disp. 11. §. 3. num. 23. in fine*

Tertium tandem responsum ad supradictam tertiam objectionem Novatorum est; quòd, ultra prædictam necessitatem Sacrificii Eucharistici, ipsum dici non potest superfluum, quia est necessarium ad exhibendum debitum cultum Deo; qui quidem cultus supremus præstatur in Sacrificio, ut demonstravimus supra in hoc tractatu Decis. VI. & VII. & magnum fuisset inconveniens, si Catholica Ecclesia, in præsentī Lege gratiæ diffusa per totum Orbem terrarum, caruisset vero, & proprio

prio Sacrificio; quo fideles Deum venerari per supremum Religionis actum impediti remanerent; ut considerat Suarez *id. disp. 74. sect. 1. col. 7. vers. Secundo, quia in Sacrificio visibili.* Et Pasqualigus de Sacrific. nove legis tract. 1. quæst. 19. num. 2. Et de hoc argumento piè, ac copiosè multa congerit ipse Paulus Segnerius in *Christiano Instructo d. part. 1. Discurs. XII. à num. 3. & seqq.* quem attentè legisse Parochos, ac alios studiosos juvabit.

DECISIO XXIX.

ARGUMENTUM.

Veritas Sacrificii Missæ comprobatur ex factis Apostolorum, nec non Pontificum, & Sacerdotum primi, secundi, tertii, & sequentium sæculorum, qui omnes semper Missam celebraverunt; & in ea Corpus, & Sanguinem JESU CHRISTI sub speciebus Panis, & Vini obtulerunt. Apostoli quando coeperint celebrare? Et quis eorum primus Missam dixerit? Adhibebant in Missa lumina, & Vestes Sacras. S. Paulus Apostolus, & S. Barnabas ubi, & quando consecrari sint Sacerdotes, & Episcopi? Liturgia quid sit? Et de Liturgia S. Petri Apostoli, S. Matthæi, S. Marci, S. Jacobi, S. Barnabæ, S. Clementis, ac Sancti Dionysii Areopagitæ. De Planeta pro Missa donata à Deipara S. Hildefonso Toletano Archiepiscopo, quæ servatur Oviæ.

SUMMARIUM.

- 1 Apostoli quo tempore coeperint sacrificare, & celebrare Missam?
- 2 Apostolorum quis primus Missam celebraverit?
- 3 S. Jacobus Apostolus cur appellatus frater Domini?
- 4 S. Petrus Apostolus celebravit primam Missam.
- 5 S. Petrus Apostolus Antiochia solemnem Missam peregit.
- 6 Antiochena Ecclesia fundata à S. Petro Anno Christi 39.
- 7 Apostoli cum Lumine, & Vestibus Sacris Missam celebrabant.
- 8 Frangere panem in Scriptura significat celebrationem Missæ, & num. 15.
- 9 Ministrare Domino in Scriptura est idem, ac Sacrificium offerre.
- 10 S. Barnabas ubi, & quando ordinatus Sacerdos, & Episcopus?
- 11 Mediolanensis Ecclesia fundata fuit à S. Barnaba Apostolo.
- 12 S. Paulus Apostolus quando, & à quo initiatum sit sacris ordinibus, & consecratus Episcopus?
- 13 Episcoporum consecratio de Dominico sit extradiatione Apostolica.
- 14 Troas erat Urbs Asia minoris in Phrygia.
- 16 Panis pro Missa in primitiva Ecclesia quomodo formabatur?
- 17 Calicem Domini bibere erat communicare in Missa.

18 Altare in Scriptura significat Sacrificium.

19 Metonymia est figura ponens continentem pro contento.

20 Apostoli Ecclesie Liturgias tradiderunt.

21 Liturgia quid significet.

22 Liturgia S. Petri Apostoli.

23 Liturgia S. Matthæi, ac S. Marci Evangelistarum.

24 Liturgia S. Jacobi Apostoli.

25 Liturgia S. Barnabæ, & S. Clementis Papæ.

26 Liturgia S. Dionysii Areopagitæ.

27 Missa Sacrificium peractum fuisse primo, secundo, tertio, & sequentibus sæculis pluræ testimoniis Pontificum, & Doctorum.

28 Vestes Sacrae semper adhibita in Sacrificio Missæ.

29 S. Hildefonsus donatus Planeta à Deipara.

30 Oviæ Urbis Hispania Tarraconensis.

Quoniam in antecedenti Decisione numer. 31. & sequentibus diximus, inter alias probationes, quod Missa sit verum, & proprium Sacrificium in Lege gratiæ, illam esse præcipuam, quæ resultat ab exemplo Sanctorum Apostolorum, qui à Christo Domino ordinati Sacerdotes, Missam celebrare coeperunt, litantes Corpus, & Sanguinem Redemptoris sub speciebus sacris Panis, & Vini: & hoc idem ab eis edocti fecerunt eorum successores Episcopi, & Presbyteri; non me piget in præsentem referre testimonia tum Sacrarum Scripturarum, tum Sanctorum Patrum super celebratione Missæ eorundem Apostolorum, ac Successorum: ut eo magis eluceat veritas hujus Sacrosancti Sacrificii.

Duo tamen sunt præmittenda. Unum circa tempus, quo Apostoli Sacerdotio initiati coeperunt uti potestate sibi tradita consecrandi, & Sacrificium Eucharisticum offerendi. Alii enim putant, Apostolos abstinuisse à celebratione toto triduo Passionis Dominicæ, ob mæstitiam, qua detinebantur de nece Redemptoris; sed depulsa mæstitia per gradum resurrectionis ejus, statim coepisse Sacram peragere, & Missam celebrare in gratiarum actionem pro gloriosa Resurrectione Magistri a mortuis; in memoriam acerbissimæ Passionis illius; pro sua, aliorumque fidelium consolatione; & ut fervido eorum zelo, atque amoris ardentissimo erga ipsum Redemptorem latifacerent; simulque Divinæ Majestati hunc supremum cultum redderent, ultra alias congruentias, quas affert Raynaudus *lib. de prima Missa sect. 1. cap. 2.* relatus ab Emin. Card. Bona *Rer. Liturgic. lib. 1. cap. 5. num. 1.* Alii tamen magis probabiliter opinantur, Sanctos Apostolos non esse aggressos ministerium tam sublime, nisi in Sacro die Pentecostes, in quo divinæ gratiæ plenitudinem per adventum Spiritus Sancti receperunt; & ratio hujus opinionis est, quia lex antiqua perduravit usque ad Pentecosten, cum Lex nova nondum esset promulgata; & idè non decebat, novum offerri Sacrificium, Sacerdotio nondum translato. Ita docuit Hefychius Episcopus Hierosolymitanus, qui vivebat tempore S. Gregorii Papæ, in *cap. 9. Levitici*; ubi scribit, Christi Sacrificium innotescere coepisse, ex quo Spiritus Sanctus adveniens Parthos, & Medos, & Elamitas, & omnium gentium primitias ad Apostolorum cœnaculi superiora collegit. Quod confirmat Palchalius Rupertus Abbas Corbejenis, qui floruit tempore Palchalis Papæ primi in *lib. de Corpore, & Sanguine Domini*.